

Wprowadzam do obowiązkowego stosowania

.....

(data i podpis osoby uprawnionej)

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**Szkoła Podstawowa
im. Partyzantów Armii Ludowej
w Samoklęskach**

Adres: Samoklęski 6, 21-132 Kamionka

Opracował:

Opracowano na podstawie:

Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719, rozdz. 2, § 6)

Samoklęski, listopad 2017 r.

Budynek powinien być użytkowany zgodnie ze sposobem przeznaczenia określonym w dokumentacji techniczno – budowlanej.

Przedmiotowa Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego została opracowana w oparciu o stan faktyczny budynku na podstawie przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej i nie stanowi analizy spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego budynku.

Instrukcja traci ważność po upływie dwóch lat od daty utworzenia, a także w przypadku dokonania zmian konstrukcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, które mogą mieć wpływ na stan bezpieczeństwa pożarowego budynku i podlega okresowej aktualizacji przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje.

Instrukcję należy wprowadzić do stosowania zarządzeniem wewnętrznym Dyrektora Szkoły w Samoklęskach.

Postanowienia Instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników i osoby prowadzące działalność lub wykonujących prace zlecone na terenie obiektu.

Niniejsza Instrukcja nie zwalnia od konieczności przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczegółowych, wewnętrznych zarządzeniach, zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych itp.

W sprawach nie ujętych w niniejszej Instrukcji obowiązują aktualne przepisy przeciwpożarowe oraz Polskie Normy dotyczące ochrony przeciwpożarowej.

Spis treści

1.	<i>Wstęp</i>	5
1.1	Cel opracowania	5
2	<i>Warunki ochrony przeciwpożarowej</i>	7
2.1	Nazwa i adres	7
2.2	Przeznaczenie użytkowe i lokalizacja	7
2.3	Zagospodarowanie i konstrukcja obiektu	7
2.4	Klasyfikacja pożarowa	8
2.5	Strefy pożarowe	8
2.6	Instalacje i urządzenia techniczne	8
3	<i>Określenie wyposażenia w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym</i>	11
3.1	Urządzenia przeciwpożarowe i techniczne środki bezpieczeństwa	11
3.1.1	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	11
3.1.2	Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa	12
3.1.3	Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne	13
3.1.4	Drzwi przeciwpożarowe	13
3.2	Zewnętrzna sieć wodociągowa przeciwpożarowa	14
3.3	Gaśnice	14
3.3.1	Zasady rozmieszczenia gaśnic w obiektach	15
4	<i>Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia</i>	16
4.1	Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania	16
4.2	Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	17
4.3	Zasady użycia sprzętu gaśniczego	19
4.3.1	Podział grup pożarów i oznaczenia stosowane na gaśnicy	19
4.3.2	Zastosowanie gaśnic proszkowych	19
4.3.3	Zastosowanie gaśnic typu AF	20
4.3.4	Zastosowanie gaśnic śniegowych	20
4.3.5	Zastosowanie urządzenia gaśniczego GSE 2X	21
4.3.6	Obsługa gaśnicy	21
4.4	Zastosowanie i obsługa hydrantów wewnętrznych	22
5	<i>Prace niebezpieczne pod względem pożarowym</i>	23
6	<i>Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania</i>	27
6.1	Ogólne zasady prowadzenia ewakuacji	27
6.2	Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie	29
6.3	Przydział obowiązków i organizacja działania	29
6.4	Przebieg ewakuacji	30
6.5	Warunki ewakuacji	32
6.6	Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji	33

7	Warunki zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej Instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi.....	34
8	Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.....	35
8.1	Obowiązki właściciela, osoby faktycznie zarządzającej obiektem	35
8.2	Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej	36
8.2.1	Zadania pracowników w zakresie prac porządkowych.....	36
8.2.2	Zadania dla pracowników podczas powstania pożaru	37
9	Załączniki.....	38
9.1	Załącznik nr 1	38
9.2	Załącznik nr 2	39
9.3	Załącznik nr 3	40
9.4	Załącznik nr 4	42
9.5	Załącznik nr 5	44
9.6	Załącznik nr 6	45
10	Wykaz przepisów prawnych i dokumentacji.....	48

1. Wstęp

1.1 Cel opracowania

Celem opracowania niniejszej Instrukcji jest zapewnienie bezpiecznych warunków ochrony przeciwpożarowej, jak również uświadomienie użytkownikom budynku zjawiska zagrożenia pożarowego.

W Instrukcji uwzględniono charakterystykę budynku, warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe, gaśnice sposób ich obsługi oraz organizację pracy.

Postanowienia Instrukcji obowiązują wszystkich użytkowników obiektu oraz osoby przebywające na jego terenie, jak również wykonujące jakiegokolwiek prace w budynku. Zarządca obiektu ma prawo i obowiązek kontrolować przestrzeganie ustaleń zawartych w Instrukcji.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna zawierać:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
2. określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
3. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4. sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
5. warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
6. sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;

7. zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
8. plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku;
 - odległości od obiektów sąsiadujących;
 - parametrów pożarowych występujących substancji palnych;
 - występujące gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub strefach pożarowych;
 - kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach;
 - lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zakwalifikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem;
 - podziału obiektu na strefy pożarowe;
 - warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych;
 - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi;
 - wskazanie dojeżdż do dźwigów dla ekip ratowniczych;
 - hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych;
 - dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
9. wskazanie osób lub podmiotów opracowujących Instrukcję.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego jest poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

**Do zapoznania się z Instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.
Przyjęcie do wiadomości postanowień Instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem/załącznik nr1.**

2 Warunki ochrony przeciwpożarowej

2.1 Nazwa i adres

Nazwa: Szkoła Podstawowa im. Partyzantów Armii Ludowej w Samoklęskach;

Adres: 21-132 Kamionka, Samoklęski 6, pow. lubartowski, woj. lubelskie;

Kontakt telefoniczny: 81 852 94 13.

2.2 Przeznaczenie użytkowe i lokalizacja

Przedmiotowy budynek użytkowany jest jako placówka oświatowa o charakterze publicznym. Sposób użytkowania jest zgodny z przeznaczeniem.

Dojazd do obiektu jest możliwy od strony północno – wschodniej za pośrednictwem drogi gminnej.

Właściwa terytorialnie Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej znajduje się w Lubartowie przy ulicy Jana Pawła II/14 w odległości ok. 16km.

Czas dojazdu pojazdów ratowniczych nie powinien przekroczyć 18 minut.

2.3 Zagospodarowanie i konstrukcja obiektu

Rozpatrywany obiekt jest budynkiem użyteczności publicznej, przeznaczonym na potrzeby edukacji. Pierwsza część budynku została wybudowana w latach 70-tych XX wieku z przeznaczeniem na szkołę podstawową.

Budynek dwukondygnacyjny, częściowo podpiwniczony z dachem jednospadowym. Od strony południowo – wschodniej znajduje się część mieszkalna. W podpiwniczeniu tej części znajduje się kotłownia na paliwo stałe. Od strony północno zachodniej znajduje się sala gimnastyczna wraz z zapleczem, która została dobudowana do istniejącego budynku szkoły.

Konstrukcja budynku w technologii tradycyjnej – murowana z cegły ceramicznej pełnej oraz betonu komórkowego na zaprawie cementowo – wapiennej. Stropy wykonane z elementów prefabrykowanych – płyt kanałowych, schody żelbetowe monolityczne. Stropodach pełny. Konstrukcja z płyt kanałowych. Dach pokryty papą asfaltową.

W podpiwniczeniu budynku znajduje się m.in. kotłownia z piecem opalany paliwem stałym, skład opału, w którym może znajdować się max. ok. 13,5 tony miału.

Zarówno kotłownia, jak i skład opału nie są wydzielone pożarowo (zamykane drzwiami metalowymi).

Ponadto w części podziemnej obiektu znajdują się pomieszczenia gospodarcze, żużlownia oraz komórki lokatorskie części mieszkalnej.

Na parterze budynku znajdują się sale lekcyjne oraz sala dydaktyczna punktu przedszkolnego, biblioteka szkolna, kuchnia oraz stołówka, sala gimnastyczna i sanitariaty.

Na pierwszym piętrze obiektu zlokalizowano, sale lekcyjne, gabinet dyrektora, pokój nauczycielski oraz sanitariaty.

2.4 Klasyfikacja pożarowa

Budynek zakwalifikowany został do kategorii zagrożenia ludzi ZL III i ZLIV.

- liczba kondygnacji nadziemnych – **max. 2**;
- liczba kondygnacji podziemnych – częściowo podpiwniczony;
- grupa wysokości budynku – **niski (N), max. wysokość 8,44m**;
- powierzchnia całego budynku – **1661,22m²**;
- powierzchnia części szkolnej – **1571,1m²**;
- powierzchnia zabudowy – **1296,26m²**;
- kubatura budynku – **8539,3m³**.

2.5 Strefy pożarowe

Rozpatrywany budynek stanowi dwie strefy pożarowe.

- strefa pożarowa nr 1 (ZL III i ZLIV) – **1583,96m²**;
- strefa pożarowa nr 2 (ZL III) – **77,26m²**.

Powierzchnia stref pożarowych nie została przekroczona w stosunku do wymaganej przepisami techniczno – budowlanymi.

2.6 Instalacje i urządzenia techniczne

Obiekt posiada następujące, ważne z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej instalacje techniczne: *elektryczną/odgromową/wentylacyjną/c.o./kominową/teletechniczną /wodno-kanalizacyjną/wewnętrzną gazową zasilaną z butli 11kg z gazem propan-butan.*

Instalacje i urządzenia techniczne występujące w obiekcie powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych.

Instalacje i urządzenia należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę przeglądom, konserwacji i kontroli:

1. okresowej, **co najmniej raz w roku**, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego:
 - a. elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,
 - b. instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska,
 - c. instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych);
2. okresowej, **co najmniej raz na 5 lat**, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia; kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów;
3. okresowej w zakresie, o którym mowa w pkt. 1, **co najmniej dwa razy w roku**, w terminach do 31 maja oraz do 30 listopada, w przypadku budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2 000m² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1 000m²; osoba dokonująca kontroli jest obowiązana bezzwłocznie pisemnie zawiadomić właściwy organ o przeprowadzonej kontroli;
4. okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego kotłów, z uwzględnieniem efektywności energetycznej kotłów oraz ich wielkości do potrzeb użytkowych:

- a. **co najmniej raz na 2 lata** – opalanych nieodnawialnym paliwem ciekłym lub stałym o efektywnej nominalnej wydajności ponad 100 kW,
 - b. **co najmniej raz na 4 lata** – opalanych nieodnawialnym paliwem ciekłym lub stałym o efektywnej nominalnej wydajności 20kW do 100kW oraz kotłów opalanych gazem;
5. okresowej, **co najmniej raz na 5 lat**, polegającej na ocenie efektywności energetycznej zastosowanych urządzeń chłodniczych w systemach klimatyzacji, ich wielkości w stosunku do wymagań użytkowych o mocy chłodniczej nominalnej większej niż 12kW.

W trakcie kontroli w/w urządzeń i instalacji, należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.

Instalacje ogrzewcze z kotłami o efektywnej nominalnej wydajności powyżej 20kW użytkowymi co najmniej 15 lat, licząc od daty zamieszczonej na tabliczce znamionowej kotła, powinny być poddane przez właściciela lub zarządcę obiektu budowlanego jednorazowej kontroli obejmującej ocenę efektywności energetycznej i doboru wielkości kotła, a także ocenę parametrów instalacji oraz dostosowania do funkcji, jaką ma ona spełniać.

Kontrolę tę przeprowadza się w roku następnym po roku, w którym upłynęło 15 lat użytkowania kotła, a kontrolę kotłów, które z dniem 31 grudnia 2009 r. użytkowane są już ponad 15 lat, przeprowadza się do dnia 31 grudnia 2010 r.

6. Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych (jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych) przeprowadza się **co najmniej raz w roku**.
7. Usuwanie zanieczyszczeń od palenisk opalanych paliwem stałym, należy przeprowadzić **co najmniej raz na 3 miesiące**, natomiast od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym **co najmniej raz na 6 miesięcy**.

3 Określenie wyposażenia w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym

3.1 Urządzenia przeciwpożarowe i techniczne środki bezpieczeństwa

Budynek Szkoły w Samokłeskach wyposażony jest w następujący rodzaj urządzeń przeciwpożarowych i techniczne środki bezpieczeństwa:

- przeciwpożarowy wyłącznik prądu;
- hydranty wewnętrzne – *HP 25*;
- oświetlenie awaryjne ewakuacyjne – w części zaplecza sportowego;
- drzwi przeciwpożarowe (bez systemu sterowania);
- hydranty zewnętrzne – zlokalizowane na gminnej sieci wodociągowej;
- gaśnice/urządzenia gaśnicze do gaszenia sprzętu RTV.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

3.1.1 Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcina dopływ energii do wszystkich odbiorników z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie **wymagają** stosowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej **1000m³** lub zawierających strefy zagrożone wybuchem.

Oznakowanie przeciwpożarowego wyłącznika prądu zgodne z PN-N-01256-4.

Lokalizację wyłącznika prądu pokazano w części graficznej Instrukcji.

Czynności konserwacyjne przeciwpożarowego wyłącznika prądu powinny być przeprowadzone przez osobę wykwalifikowaną nie rzadziej niż raz na rok, a ich zakres powinien być zgodny z DTR urządzenia i instrukcją obsługi ustaloną przez producenta.

3.1.2 Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

Hydranty 25 muszą być stosowane na każdej kondygnacji budynku niskiego w strefach pożarowych zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**, jeżeli powierzchnia strefy przekracza **1000m²**.

Wymagane parametry hydrantów 25 to:

- 1 dm³/s – minimalna wydajność;
- 0,2 MPa – 1,2 MPa – zakres ciśnień w jakich hydrant może pracować.

Wymagane parametry hydrantów 52 to:

- 2,5 dm³/s – minimalna wydajność;
- 0,2 MPa – 0,7 MPa – zakres ciśnień w jakich hydrant może pracować.

Hydranty powinny być zlokalizowane na każdej kondygnacji budynku w taki sposób aby cała powierzchnia strefy pożarowej budynku była chroniona.

Oznakowanie przeciwpożarowego hydrantu wewnętrznego PN-EN-ISO 7010.

Rozmieszczenie hydrantów wewnętrznych pokazano w części graficznej Instrukcji.

Przeгляд i konserwacja hydrantów wewnętrznych powinny być wykonane przez osobę, która ma dostęp do wymaganych narzędzi, wyposażenia i informacji, instrukcji i wiedzy o procedurach zalecanych przez producentów, zdolną do wykonania konserwacji i napraw zgodnie z PN-EN 671-3:2009 dotyczącą tych urządzeń, nie rzadziej niż raz w roku.

Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze zgodnie z Polską Normą PN-EN 671-1/2:2012.

3.1.3 Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne

W budynku, w którym zanik napięcia w elektrycznej sieci zasilającej może spowodować zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi stosuje się samoczynnie załączające się oświetlenie awaryjne/ewakuacyjne i zapasowe.

Oświetlenie awaryjne – zapasowe umożliwia kontynuację normalnych czynności w sposób niezmienny.

Oświetlenie ewakuacyjne umożliwia bezpieczne korzystanie ze środków ewakuacji oraz pozwala uniknąć paniki przez osoby opuszczające miejsce przebywania.

Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne zgodnie z warunkami technicznymi jakim powinny odpowiadać budynki [5] jest wymagane na drogach ewakuacyjnych oświetlanych wyłącznie światłem sztucznym.

Zakres czynności sprawdzających instalacji oświetlenia ewakuacyjnego powinien być zgodny z PN-EN 50172:2005 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego oraz DTR urządzenia w terminach określonych przez producenta zastosowanego sprzętu, jednak nie rzadziej niż 1 raz w roku.

3.1.4 Drzwi przeciwpożarowe

Drzwi przeciwpożarowe mają za zadanie powstrzymanie rozprzestrzeniania się ognia przez założony dla ich konstrukcji określony w minutach czas tzw. klasa odporności ogniowej. Podstawową cechą, jaką powinny się charakteryzować drzwi przeciwpożarowe, jest zachowanie ich pełnej sprawności technicznej, a więc szczelności oraz możliwości wielokrotnego ręcznego otwierania/ zamykania, mimo nawet znacznego wzrostu temperatury.

Ze względu na szczególne zadanie, jakie stawia się drzwiom o odporności ogniowej w aspekcie bezpieczeństwa pożarowego, obowiązkiem właściciela, zarządcy budynku jest dbałość o utrzymanie ich w pełnej sprawności działania.

Oznakowanie drzwi przeciwpożarowych zgodnie z PN-N-01256-4

Drzwi przeciwpożarowe powinny być oznakowane z obydwu stron.

3.2 Zewnątrz sieć wodociągowa przeciwpożarowa

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku Szkoły Podstawowej w Samokłeskach wynosi 20 dm³/s zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

Hydranty powinny być zlokalizowane z uwzględnieniem następujących wymagań:

- odległość między hydrantami do 150 m;
- odległość najbliższego hydrantu od chronionego obiektu 5 – 75 m.

W pobliżu budynku znajduje się dwa hydranty nadziemne DN 80.

Hydranty zlokalizowane są na wiejskiej sieci wodociągowej. Najbliższy hydrant znajduje się w odległości ok. 20m.b. od budynku szkoły, drugi w odległości ok. 30m.b od rozpatrywanego obiektu.

Oznakowanie hydrantu zewnętrznego zgodnie z PN-N-01256-4

Miejsce rozmieszczenia hydrantów pokazano na planie graficznym Instrukcji.

Właściciel, zarządca lub użytkownik sieci wodociągowej przeciwpożarowej obowiązany jest zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń przeciwpożarowych zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne ich funkcjonowanie. Każde badanie hydrantu powinno być dokumentowane protokołem z wynikiem testów, datami bieżącego i następnego badania oraz ewentualnymi zaleceniami. Przeglądu i konserwacji hydrantu należy dokonać co najmniej raz w roku.

3.3 Gaśnice

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2kg (lub 3dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100m² powierzchni strefy pożarowej w budynku zakwalifikowanym do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

Budynki należy wyposażać w gaśnice przeznaczone do gaszenia grup pożarów, mogących wystąpić w obiekcie. Grupy pożarów mogących wystąpić w obiekcie to: A,B,C,F.

Wymagana minimalna całkowita ilość środka gaśniczego obliczona dla budynku Szkoły Podstawowej w Samoklęskach wynosi 32kg lub 48dm³.

Obiekt wyposażono w 30kg + 4dm³ środka gaśniczego. Należy doposażyć budynek w gaśnicę GP6 ABC na pierwszym piętrze.

Znak służący do oznakowania rozmieszczenia gaśnicy PN-EN-ISO 7010

Propozycje rozmieszczenia gaśnic w budynku pokazano w części graficznej Instrukcji.

3.3.1 Zasady rozmieszczenia gaśnic w obiektach

Gaśnice w obiektach muszą być rozmieszczone zgodnie z następującymi zasadami:

1. w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
 - a) przy wejściach do budynków;
 - b) na klatkach schodowych;
 - c) na korytarzach;
 - d) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
2. w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
3. w obiektach wielokondygnacyjnych – gaśnice powinny być rozmieszczone w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to warunki;
4. odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30m;
5. do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1m.

Czynności konserwacyjne powinny być wykonane zgodnie z Polskimi Normami oraz DTR urządzeń przez osoby posiadające niezbędny sprzęt oraz wiedzę w tym zakresie. Wynik pozytywny przeglądu powinien być potwierdzony nalepką kontrolną umieszczoną na zbiorniku gaśnicy oraz protokołem.

4 Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

4.1 Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania

1. Źródłami pożaru mogą być stany awaryjne urządzeń elektrycznych oraz brak nadzoru i odpowiedniej konserwacji tych urządzeń, a w szczególności:
 - zwarcia i przeciążenia instalacji elektrycznej;
 - przepięcia instalacji elektrycznej;
 - instalowanie prowizorycznych urządzeń elektrycznych;
 - dokonywanie wszelkich napraw przez osoby nieupoważnione;
 - instalowanie dodatkowych urządzeń bez zezwolenia;
 - niewłaściwie eksploatowane i konserwowane urządzenia i instalacje elektryczne.
2. Stany awaryjne urządzeń technologicznych, w których są przechowywane, przerabiane lub stosowane materiały palne.
3. Nieprzestrzeganie przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
4. Przechowywanie produktów naftowych w innych miejscach niż do tego wskazane.
5. Zastawianie sprzętu gaśniczego (gaśnic).
6. Zaproszenie ognia przez użytkowników obiektu.
7. Zaproszenie ognia podczas prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
8. Umyślne działanie człowieka (podpalenie).

Drogi rozprzestrzeniania się pożaru w przedmiotowym budynku:

- w kierunku poziomym i pionowym pożar może rozprzestrzenić się wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
- w kierunku pionowym pożar może rozprzestrzenić się po niewydzielonych klatkach schodowych prowadzących na inne kondygnacje budynku;
- oknami oraz kanałami wentylacyjnymi;
- przez niesprawne urządzenia i instalacje.

4.2 Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

Każdy kto zauważy pożar lub uzyska informacje o pożarze czy innym zagrożeniu, obowiązany jest zachować spokój i natychmiast zaalarmować:

- głosem i dostępnymi środkami osoby znajdujące się w zagrożonym obiekcie;
- straż pożarną (**tel. 112 lub 998**);
- Dyrektora Szkoły Podstawowej w Samoklęskach;
- Wójta Gminy w Kamionce.

Jednym z obowiązków właściciela/zarządcy budynku jest umieszczenie w widocznym miejscu **INSTRUKCJI POSTĘPOWANIA W RAZIE POŻARU** z wykazem telefonów alarmowych.

Przykład takiej instrukcji pokazano w **załączniku nr 5**.

W zależności od rodzaju zagrożenia należy niezwłocznie alarmować:

<u>RODZAJ SŁUŻBY</u>	<u>NUMERY ALARMOWE</u>
STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991
POGOTOWIE GAZOWE	992

Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy spokojnie podać:

- miejsce zdarzenia (w miarę dokładny adres, nazwę obiektu, instytucji);
- rodzaj zdarzenia (przykład: pali się sala komputerowa w budynku szkoły);
- czy istnieje zagrożenie zdrowia i życia ludzi;
- oraz postępować wg poleceń dyżurnego straży pożarnej.

Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do działań ratowniczych przy pomocy sprzętu gaśniczego, znajdującego się w obiekcie.

Zgodnie z Kodeksem Pracy – Pracodawca jest obowiązany wyznaczyć pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

Liczba tych osób ich szkolenie oraz wyposażenie powinny uwzględniać rodzaj i poziom występujących zagrożeń.

Do czasu przybycia podmiotów ratowniczych kierownikiem akcji ratowniczej jest Dyrektor placówki lub osoba przez niego personalnie wyznaczona.

Dotychczasowy kierownik akcji ratowniczej zgłasza się do przybyłego dowódcy Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej PSP i przekazuje mu posiadane informacje o:

- osobach zagrożonych i miejscu ich przebywania;
- miejscu powstania zdarzenia, jego wielkości, kierunku rozprzestrzeniania i wynikających z tego zagrożeniach;
- podjętych działaniach;
- ilości i rodzaju sprzętu zgromadzonego do prowadzenia działań ratowniczo – gaśniczych;
- innych istotnych faktach mogących mieć wpływ na przebieg działań ratowniczo – gaśniczych.

Każda osoba przystępująca do działań ratowniczo – gaśniczych powinna:

- w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie ludzi, których zdrowie i życie jest zagrożone;
- wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem (wyłącznikiem przeciwpożarowym/wyłącznikiem głównym);
- przy otwarciu drzwi do pomieszczenia, w którym zaistniał pożar, trzeba posiadać sprzęt gaśniczy gotowy do natychmiastowego użycia;
- koniecznym jest ukrycie się za ścianą przed działaniem ognia i dymu podczas użycia podręcznego sprzętu gaśniczego;
- działania ratowniczo-gaśnicze należy prowadzić w sposób zapewniający maksymalne bezpieczeństwo własne oraz ludzi.

4.3 Zasady użycia sprzętu gaśniczego

4.3.1 Podział grup pożarów i oznaczenia stosowane na gaśniczy

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów ciał stałych pochodzenia organicznego, przy których obok innych zjawisk występuje zjawisko żarzenia (**drewno, papier, węgiel, tkaniny, słoma**).

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów cieczy palnych i substancji stałych topiących się w skutek ciepła wydzielonego podczas pożaru (**benzyna, alkohol, eter, oleje, lakiery, parafina**).

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów gazów (**metan, acetylen, propan, butan, wodór**).

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów metali (**magnez, sól potas, aluminium**).

Gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów tłuszczów w pomieszczeniach kuchennych.

4.3.2 Zastosowanie gaśnic proszkowych

Gaśnice proszkowe charakteryzuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces spalania będący reakcją chemiczną.

Proszki przeznaczone są do gaszenia pożarów grupy A, B, C (drewna, papieru, tkanin, cieczy, gazów palnych). Gaśnice proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach mechanicznych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych.

4.3.3 Zastosowanie gaśnic typu AF

Gaśnica wodna typu AF przeznaczona jest do gaszenia pożarów olejów i tłuszczów jadalnych – pożary grupy F oraz pożarów ciał stałych – pożary grupy A.

Gaśnice typu AF posiadają oznaczenie o ich konkretnym przeznaczeniu oraz odpowiednio wykonaną dyszę pozwalającą na podawanie środka gaśniczego, jakim jest specjalna piana. Piana ta pokrywa powierzchnię palącego się tłuszczu i odcina dopływ tlenu, przerywając proces spalania. Gaśnica powinna być stosowana w pomieszczeniach gastronomicznych.

4.3.4 Zastosowanie gaśnic śniegowych

Czynnikiem gaśniczym jest tu sprężony dwutlenek węgla, wyrzucany pod ciśnieniem z gaśnicy przez specjalną dyszę. Podstawowym działaniem tej gaśnicy jest działanie tłumiące (zmniejszenie stężenia tlenu w strefie spalania). Gaśnica śniegowa ma również działanie chłodzące (temperatura strumienia wynosi ok. -78°C). Używając gaśnicy śniegowej należy trzymać wąż za drewniany uchwyt oraz podczas wyładowania środka gaśniczego nie wolno podkładać rąk ani innych części ciała. Może to skutkować odmrożeniem.

Gaśnice tego typu mogą być używane do gaszenia pożarów grup BC.

Ograniczenia w stosowaniu gaśnicy śniegowej to pożary: siarki, węgla, metali lekkich, palących się ludzi oraz silnie rozgrzanych elementów konstrukcji urządzeń.

4.3.5 Zastosowanie urządzenia gaśniczego GSE 2X

Urządzenie gaśnicze GSE 2X znajduje szczególne zastosowanie do zabezpieczenia przeciwpożarowego układów, urządzeń i podzespołów elektronicznych, np.: komputery, sprzęt RTV, rozdzielnie i szafy sterownicze. Urządzenie to można z powodzeniem zastosować w miejscach, gdzie znajdują się urządzenia i aparatura precyzyjna, ponieważ dwutlenek węgla nie powoduje zatarcia ich części ruchomych. Przeznaczone jest do gaszenia cieczy palnych oraz instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000V.

4.3.6 Obsługa gaśnicy

1. Wyciągnąć zabezpieczenie (zawleczkę).

2. Wyjąć wąż z uchwytu.

3. Skierować na źródło ognia.

4. Nacisnąć dźwignię.

W obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem mogą być stosowane gaśnice oznaczone oprócz grupy pożaru indeksem E.

Dodatkowo podawana jest wartość napięcia poniżej której

wolno używać gaśnicy: BC_{E 1000}

(możliwość gaszenia pożarów wymienionych grup pod napięciem do 1000V)

4.4 Zastosowanie i obsługa hydrantów wewnętrznych

Woda doskonale nadaje się do gaszenia pożarów materiałów organicznych drewno, papier, tkaniny (grupa A), może być stosowana do pożarów gazów (grupa C).

W przypadku pożaru należy:

- otworzyć drzwiczki szafki hydrantowej (zbić szybkę, użyć kluczyka);
- chwycić prądownicę i podbiec z nią do źródła ognia rozwijając wąż;
- zwrócić uwagę na wyrównanie, skręty i załamania węża;
- odkręcić zawór wodny poprzez obrót kurka;
- skierować strumień wody na ognisko pożaru.

Ograniczenia w stosowaniu wody jako środka gaśniczego:

- **urządzenia pod napięciem (woda przewodzi prąd elektryczny);**
- **ciecze palne (benzyna);**
- **tłuszcze, oleje (brak skuteczności gaśniczej);**
- **materiały wchodzące w niebezpieczne reakcje z wodą (sód, potas)**

Uwaga:

Obsługę hydrantu wewnętrznego powinny w miarę możliwości stanowić dwie osoby, jedna obsługuje prądownicę, a druga obsługuje zawór hydrantowy, dawując ilość wody.

5 Prace niebezpieczne pod względem pożarowym

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć prace remontowo budowlane związane z użyciem ognia otwartego, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności prace z otwartym ogniem, podczas których następuje iskrzenie lub nagrzewanie tj.:

- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne;
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi;
- podgrzewanie smoły, lepiku itp.;
- rozniecanie ognisk;
- używanie materiałów pirotechnicznych.

W przypadku wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym obowiązują określone zasady postępowania.

Właściciel, zarządca lub użytkownik powinien dokonać:

- oceny zagrożenia pożarowego w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- ustalenia rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- wskazania osób odpowiedzialnych za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- zaznajomienia osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu;
- zabezpieczenia miejsca pracy w sprzęt pożarniczy;
- wystawienia pisemnego zezwolenia na wykonanie w/w prac.

Osoba, która została upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym obowiązana jest w szczególności:

1. Znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników.
2. Dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie.
3. Sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć.
4. Wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości.
5. Brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Osoba/firma prowadząca (wykonująca) prace niebezpieczne pod względem pożarowym obowiązana jest w szczególności:

1. Sprawdzić czy sprzęt i narzędzia wykorzystywane przy pracach są sprawne technicznie i zabezpieczone przed możliwością zainicjowania pożaru bądź wybuchu.
2. Usunąć z miejsca wykonywania prac wszystkie materiały palne, które nie są trwale przymocowane do elementów konstrukcyjnych.
3. Dokładnie zabezpieczyć elementami niepalnymi wszelkie materiały palne narażone na zapalenie znajdujące się w obrębie wykonywanych prac.
4. Znać przepisy przeciwpożarowe obowiązujące w obiekcie, obsługę sprzętu gaśniczego oraz zasady postępowania na wypadek powstania pożaru łącznie z zasadami ewakuacji.
5. Ściśle przestrzegać wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac oraz stosować się do poleceń osoby nadzorującej ww. prace.
6. Przestrzegać zaleceń zawartych w protokołach i zezwoleniach na prowadzenie prac.
7. Sprawdzić przed przystąpieniem do wykonywania prac, czy stanowisko pracy zostało wyposażone w dostateczną ilość środków i sprzętu gaśniczego.
8. Przerwać prowadzenie prac w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenienie się pożaru bądź wybuchu.

9. Informować na bieżąco osobę upoważnioną do nadzoru nad prowadzeniem prac o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w trakcie wykonywania prac oraz o zakończeniu prac.
10. Dokładnie sprawdzić miejsce (pomieszczenie, budynek), po zakończeniu prac, czy nie doszło do zainicjowania ognia.

Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane w przedmiotowym obiekcie pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Wymagania ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej Instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

W skład komisji wchodzi:

- przewodniczący – Zarządca placówki lub osoba przez niego upoważniona;
- członek – specjalista ds. ochrony przeciwpożarowej/BHP;
- członek – kierownik grupy wykonującej prace.

Komisja ze swoich prac sporządza protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo wg załączonego wzoru – **Załącznik nr 4**.

Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru – **Załącznik nr 3**.

Po uzyskaniu pisemnego potwierdzenia o zakończeniu prac od wykonawcy robót, pozytywnym wyniku kontroli bezpieczeństwa pożarowego w rejonie wykonywanych prac od osoby lub osób wyznaczonych w protokole, przewodniczący dokonuje odbioru robót, kwitując to stosownym wpisem w zezwoleniu, o którym mowa powyżej.

Do obowiązku przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „*Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo*”. Zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu należy powierzyć osobom posiadającym do tego odpowiednie przygotowanie.

Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje przewodniczący komisji.

Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Przed rozpoczęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy m.in.:

1. Materiały palne, których nie można odsunąć poza zasięg rozprysków spawalniczych osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo np. ekranem z blachy lub kocem z włókna szklanego.

2. Spawane przewody, części maszyn, urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić.

3. Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione materiałem niepalnym.

4. Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby chłodzić skutecznie.

5. Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu od płomienia lub na skutek przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi należy zdemontować lub skutecznie chłodzić.

6. Cięte lub spawane pojemniki mogące zawierać gazy lub pary palnych cieczy należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym np. gazami spalinowymi poprzez urządzenie do wyłapywania iskier.

7. Niewielkie pojemniki mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą.

Uwaga:

W przypadku prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym przez firmy zewnętrzne należy kierownika tych robót zapoznać z postanowieniami niniejszej Instrukcji.

Każde miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinno być zabezpieczone przez sprawny technicznie sprzęt gaśniczy (gaśnica, koc gaśniczy), umożliwiający likwidację ogniska pożaru w jego zarodku.

Miejsce, w którym prowadzone były prace niebezpieczne pod względem pożarowym, a w szczególności spawanie należy dozorować przez co najmniej 12 godz.

6 Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

Celem ewakuacji ludzi jest zapewnienie osobom szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Kierującym akcją ratowniczą (KAR) w Szkole podczas powstania zagrożenia do czasu przyjazdu podmiotów ratowniczych jest Dyrektor placówki lub osoba personalnie wyznaczona z pośród pracowników Szkoły.

O przeprowadzonej ewakuacji i występującym zagrożeniu należy natychmiast powiadomić swoich przełożonych lub osoby odpowiedzialne za sprawy ochrony przeciwpożarowej w obiekcie.

Ogłaszając ewakuację należy uwzględnić następujące czynniki:

- wielkość pożaru (innego zagrożenia);
- kierunki i szybkość rozprzestrzeniania się pożaru (zagrożenia);
- występowanie lotnych substancji i gazów szkodliwych lub trujących;
- ilość potencjalnie zagrożonych osób oraz stopień zagrożenia dla ich zdrowia lub życia;
- możliwość odcięcia części lub wszystkich dróg ewakuacyjnych;
- możliwość ograniczenia lub zlikwidowania pożaru (zagrożenia) we własnym zakresie.

6.1 Ogólne zasady prowadzenia ewakuacji

Sprawną i bezpieczną ewakuację należy przeprowadzać zawsze w odpowiedniej kolejności i rozłożeniu czasowym, co zapobiega powstawaniu paniki oraz zatorom na drogach ewakuacyjnych. Podczas ewakuacji stosujemy poniższe zasady:

- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, oraz pomieszczeń czy miejsc, z których wyjście do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie;

- w przypadku odcięcia dróg komunikacyjnych dla pojedynczych osób lub grup, należy niezwłocznie dostępnymi środkami bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od dróg ewakuacyjnych, a znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków ewakuować przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej lub innych podmiotów ratowniczych;
- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwi oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu;
- ewakuacja mienia nie może odbyć się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów i dokumentacji.
- po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia budynku. W razie niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiektach, należy fakt ten zgłosić podmiotom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponownie sprawdzenie pomieszczeń i kondygnacji budynkach;
- ewakuację należy prowadzić w sposób zorganizowany zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne i warunkami miejscowymi wywołanymi przez pożar, należy zwrócić szczególną uwagę na sprawdzenie opuszczonych pomieszczeń, zakamarków, czy nie zostały tam osoby;
- równoległe z ewakuacją osób należy prowadzić akcję gaśniczą przy użyciu podręcznego sprzętu ratowniczo gaśniczego.

Przy poruszaniu się drogami ewakuacyjnymi, należy stosować się do niżej przedstawionych zasad:

- osoby znajdujące się na drodze ewakuacyjnej poruszają się szybkim krokiem, lecz bez wyprzedzania osób znajdujących się przed nimi;
- na drodze ewakuacyjnej nie wolno poruszać się w kierunku przeciwnym do wyznaczonego kierunku ewakuacji;
- nie wolno napierać na osoby znajdujące się w drzwiach lub przejściach ewakuacyjnych;
- w pomieszczeniach zadymionych poruszamy się w pozycji pochylonej, jak najniższej podłogi, gdzie jest najmniejsze stężenie dymu;
- po zadymionych schodach należy schodzić tyłem „na czworakach”;
- należy zachować ciszę i spokój, tak aby były słyszalne polecenia zespołu ewakuacyjnego.

6.2 Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie

Alarm wzywający do ewakuacji z budynku Szkoły Podstawowej w Samoklęskach w przypadku powstania pożaru zostaje ogłoszony w następujący sposób:

- komunikat dźwiękowy – dzwonek szkolny trwający **3 minuty** połączony z komunikatem słownym o treści „**UWAGA POŻAR - EWAKUACJA**”

6.3 Przydział obowiązków i organizacja działania

Komunikat o ewakuacji powinien być słownie doprowadzony do wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły.

Ewakuację należy przeprowadzić w sposób zorganizowany, kierując się ustaleniami niniejszej Instrukcji i aktualnie zaistniałą sytuacją.

- **Zadania sekretariatu szkoły:**

Zgodnie z decyzją Dyrektora Szkoły powiadamia:

- a) Państwową Straż Pożarną – 998 lub 112;
- b) Pogotowie Ratunkowe – 999;
- c) Policję – 997.

Sekretariat nadzoruje zabezpieczenie i ewakuację ważnego mienia, dokumentów, pieczętek, list obecności itp.

- **Zadania Dyrektora Szkoły/osoby personalnie wyznaczonej:**
 - a) podejmuje decyzję o zakresie ewakuacji pełnej lub częściowej;
 - b) nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej Instrukcji;
 - c) wprowadza zakaz wejścia na teren szkoły osobom postronnym;
 - d) organizuje i prowadzi akcję ratowniczą;
 - e) zarządza uprzątnięciem pojazdów na parkingu przed szkołą;
 - f) określa miejsce deponowania ewakuowanego mienia;
 - g) współdziała z dowódcą PSP przybyłym na miejsce zdarzenia.
- **Zadania wychowawców klas:**
 - a) ogłaszają alarm ewakuacyjny dla uczniów w klasach;
 - b) nadzorują przebieg ewakuacji;
 - c) zabierają dziennik szkolny przypisanej klasy/listę obecności;
 - d) wyłączają wszystkie urządzenia elektryczne w klasopracowni;
 - e) zamykają okna w salach;
 - f) informują sprzątaczkę o opuszczeniu sal lekcyjnych;
- **Zadania nauczyciela dyżurnego:**
 - a) nadzoruje uprzątnięcie pojazdów z parkingu szkoły;
 - b) przekazuje na wyznaczonym miejscu zbiórki ewakuacyjnej informację o zakończeniu ewakuacji osób.
- **Zadania pozostałych pracowników zatrudnionych w szkole:**
 - a) pomagają przy ewakuacji uczniów;
 - b) w każdym przypadku ewakuacji postępują zgodnie z planem ewakuacji;
 - c) ewakuują się drogami ewakuacyjnymi wyznaczonymi w Instrukcji;
 - d) w przypadku zagrożenia lub wystąpienia skażenia chemicznego, w zależności od zaistniałej sytuacji postępują zgodnie z zaleceniem;
 - e) informują Dyrektora Szkoły o opuszczeniu budynku.

6.4 Przebieg ewakuacji

Dla budynku Szkoły Podstawowej w Samoklęskach określone zostały następujące zasady postępowania w przypadku zagrożenia pożarem:

- ogłoszenie alarmu ewakuacyjnego – **zgodnie z pkt. 6.2 Instrukcji**;
- w pierwszej kolejności ewakuacji podlegają uczniowie. Kolejność ta zależna jest od miejsca wystąpienia zagrożenia;
- uczniowie i nauczyciele opuszczają sale lekcyjne, bez odzieży wierzchniej pozostawionej w szatni;
- każdy uczeń przebywający w klasie na zajęciach lekcyjnych, po usłyszeniu alarmu ewakuacyjnego powinien bezwzględnie dostosować się do poleceń nauczyciela lub wychowawcy, w tym:
 - spakować wszystkie rzeczy osobiste;
 - zamknąć na polecenie nauczyciela lub wychowawcy wszystkie okna;
 - ustawić się w sposób uporządkowany w kierunku wyjścia z sali lekcyjnej;
 - na komendę nauczyciela lub wychowawcy, bez paniki, żwawym krokiem w sposób uporządkowany, udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego;
 - niezwłocznie meldować nauczycielowi o przypadkach szczególnych;
 - przekazać znane informacje o uczniach przebywających poza klasą;
 - zgłaszać natychmiast przypadki zasłabnięcia, omdlenia itp.
- uczniowie przebywający w pomieszczeniach szkoły ewakuowani są najkrótszą drogą do najbliższych wyjść ewakuacyjnych prowadzących na zewnątrz budynku i do miejsca zbiórki ewakuacyjnej.
- w ewakuacji pomagają nauczyciele mający lekcje w poszczególnych salach;
- nauczyciele:
 - wydają polecenia uczniom o zabraniu rzeczy osobistych, zamknięciu okien i ustawieniu się w kierunku wyjścia z klasy;
 - przeliczają uczniów, wyprowadzają ich na korytarz i kierują się do wyjścia ewakuacyjnego zgodnie z oznakowaniem dróg ewakuacyjnych;
 - po wyprowadzeniu uczniów na zewnątrz dokonują ponownego przeliczenia i składają meldunek osobie kierującej ewakuacją;
- każdy nauczyciel odpowiedzialny za przebieg ewakuacji na swoim odcinku ma obowiązek powiadomić o zakończeniu ewakuacji i jej przebiegu;

- po wyprowadzeniu uczniów z budynku szkolnego na zewnątrz, wszyscy ustawiają się w wyznaczonych miejscach zbiórki do ewakuacji;
- nauczyciele nie zamykają sal lekcyjnych, pozostawiają klucze w drzwiach;
- zamknięte pozostają: sale komputerowe i biblioteka. Opiekunowie tych pomieszczeń dokładnie sprawdzają, czy nie pozostał w nich żaden uczeń, zamykają pomieszczenia, klucze do nich zdają dyrekcji;
- każdy nauczyciel opiekuje się uczniami klasy, z którymi w danym momencie ma lekcje, aż do odwołania alarmu;
- uczący zabezpiecza dokumentacje i dzienniki szkolne zabierając je ze sobą;
- właściciele samochodów parkujących przed szkołą zobowiązani są do zabrania pojazdów w bezpieczne miejsce;
- wszyscy uczniowie i pracownicy szkoły powinni czekać na odwołanie alarmu w bezpiecznej odległości

6.5 Warunki ewakuacji

W rozpatrywanym budynku spodziewana liczba osób to ok. 150 uczniów, w tym punkt przedszkolny, stanowiący ok. 24 osób, do którego uczęszczają dzieci 3-4-5 letnie. Nadzór nad dziećmi sprawuje personel pedagogiczny w ilości ok. 17 nauczycieli.

Pozostali pracownicy to obsługa kuchni, sekretariat, konserwator w ilości 8 osób.

Ewakuacja z pierwszego piętra budynku możliwa jest otwartą klatką schodową, na poziom parteru a następnie na zewnątrz budynku przez wyznaczone wyjścia ewakuacyjne.

Z pierwszego piętra został zapewniony jeden kierunek ewakuacji.

Na poziomie parteru zapewnione zostały 4 wyjścia ewakuacyjne, które zostały pokazane w części graficznej Instrukcji. Z parteru zapewniono zarówno jeden jak i dwa kierunki ewakuacji.

Z sali gimnastycznej istnieje możliwość ewakuacji poprzez dwa wyjścia ewakuacyjne na korytarz zaplecza sportowego, a następnie na zewnątrz budynku.

Wszystkie wyjścia ewakuacyjne oraz kierunki ewakuacji zostały pokazane w części graficznej niniejszej Instrukcji.

Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

Stosowanie do wykończenia wnętrza materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione.

6.6 Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji

W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej **50 użytkowników**, w szczególności: szkół, przedszkoli praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać — co najmniej **raz na rok**, jednak w terminie nie dłuższym niż **3 miesiące** od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników – **warunek dotyczy rozpatrywanego obiektu.**

Dyrektor Szkoły powiadamia właściwego miejscowo Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia w/w działań nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Jednym z obowiązków właściciela/ zarządcy obiektu jest zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji z budynku, która powinna być przeprowadzona do wyznaczonego miejsca zbiórki ewakuacyjnej.

Dla budynku Szkoły Podstawowej w Samokłeskach wyznaczono miejsce zbiórki do ewakuacji – jest to boisko szkolne.

Należy pamiętać, iż miejsce zbiórki powinno być dostatecznie odległe od budynku, po to aby uniknąć zagrożenie jakie powoduje pożar, a także aby nie zakłócać działań ratowniczo – gaśniczych.

Oznakowanie miejsca zbiórki do ewakuacji zgodnie z PN-N-01256-4

Miejsce zbiórki dla ewakuowanych pokazano na szkicu sytuacyjnym Instrukcji.

7 Warunki zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej Instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi

Wszyscy pracownicy Szkoły Podstawowej w Samoklęskach podlegają obowiązkowi zapoznania z przepisami przeciwpożarowymi, przy czym zapoznanie takie powinno być dokonane przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje do wykonywania czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 736 ze zm.).

Proponowany jest następujący program szkolenia z bezpieczeństwa pożarowego:

- podstawy prawne z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- zagrożenie pożarowe, przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożarów;
- zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom;
- zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru;
- grupy pożarów, sprzęt gaśniczy oraz zasady posługiwania się nim;
- obowiązujące instrukcje w zakresie ochrony ppoż. (Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego).

Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią niniejszej Instrukcji.

- pracownicy szkoły – w trakcie posiedzenia Rady Pedagogicznej poprzez odczytanie treści Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego;
- uczniowie – na godzinach wychowawczych lub innych zajęciach lekcyjnych np. edukacja dla bezpieczeństwa poprzez przekazanie treści Instrukcji.

Jednolity tekst Instrukcji należy umieścić w miejscu ogólnie dostępnym.

Formą zapoznania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi jest szkolenie, w trakcie którego każdy pracownik powinien zapoznać się z materiałami szkoleniowymi oraz przedmiotową Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.

Zagadnienia objęte szkoleniem powinny być przedstawione wszystkim pracownikom w tej samej formie i zakresie.

8 Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami

8.1 Obowiązki właściciela, osoby faktycznie zarządzającej obiektem

Zgodnie z postanowieniem Ustawy o ochronie przeciwpożarowej właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu zapewniając ich ochronę przeciwpożarową jest obowiązany:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
- zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń przeciwpożarowych zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie;
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Uwaga:

Zgodnie z art. 4.1a ww. Ustawy: „Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 1, stosownie do obowiązków i zdań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje w całości lub w części ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.”

8.2 Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Wszyscy pracownicy oraz użytkownicy budynku są zobowiązani:

- dbać o właściwy stan bezpieczeństwa pożarowego swojego stanowiska pracy;
- znać Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego;
- znać sposoby alarmowania podmiotów ratowniczych (straż pożarna);
- utrzymywać stanowiska pracy w należyтым stanie uniemożliwiającym powstanie pożaru lub wybuchu oraz dokonywać kontroli tych stanowisk przed ich opuszczeniem;
- posiadać umiejętność posługiwania się urządzeniami przeciwpożarowymi oraz sprzętem przeciwpożarowym;
- przestrzegać dokumentacji techniczno – ruchowej urządzeń;
- uczestniczyć w szkoleniach przeciwpożarowych;
- usuwać niezwłocznie nieprawidłowości mogące spowodować pożar oraz zgłaszać o tym właściwemu przełożonemu;
- znać zasady postępowania na wypadek pożaru;
- brać udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych w przypadku pożaru lub innego zagrożenia, zgodnie z poleceniami kierownika akcji ratowniczo – gaśniczej.

8.2.1 Zadania pracowników w zakresie prac porządkowych

Personel prowadzący prace porządkowe jest zobowiązany:

- wykonywać prace zgodnie z zasadami bezpieczeństwa pożarowego;
- znać postanowienia Instrukcji i je przestrzegać;
- utrzymywać pomieszczenia w czystości poprzez usuwanie pyłów, śmieci przy każdorazowym sprzątanu przydzielonych stanowisk – pomieszczeń obiektu;
- opróżniać kosze przeznaczone na składowanie odpadów, papieru, makulatury, śmieci bezpośrednio po zakończeniu pracy i usuwanie tych odpadów do odpowiednich zasobników poza teren sprzątaných pomieszczeń;

- zgłaszać swoim przełożonym zauważone usterki oraz nieprawidłowości mogące przyczynić się do powstania pożaru;
- prowadzić wszelkie czynności zmierzające do zwiększenia poprawy stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego w budynku.

8.2.2 Zadania dla pracowników podczas powstania pożaru

1. Każdy pracownik w przypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia jest zobowiązany do podjęcia działań zgodnie z procedurą:
 - powiadamia przełożonego o zdarzeniu;
 - informuje o niebezpieczeństwie współpracowników nie wywołując paniki;
2. Zarządca budynku lub osoba przez niego personalnie wyznaczona:
 - rozpoznaje i ocenia sytuację;
 - informuje o przygotowaniu się do ewakuacji;
 - powiadamia podmioty ratownicze;
 - wyznacza osobę spośród swoich pracowników do podjęcia działań zmierzających do likwidacji zagrożenia;
 - ogłasza i prowadzi ewakuację do czasu przybycia straży pożarnej;
 - współpracuje z dowódcą straży pożarnej.
3. Pracownicy:
 - podporządkowują się poleceniom przełożonego;
 - uruchamiają przeciwpożarowy wyłącznik prądu (w razie konieczności);
 - otwierają wyjścia ewakuacyjne;
 - podejmują akcję gaszenia pożaru i pomagają w organizacji ewakuacji;

9.3 Załącznik nr 3

..... dnia,r.

ZEZWOLENIE na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Miejsce pracy

.....
(miejsce prowadzenie prac – pomieszczenie)

2. Rodzaj pracy

.....

3. Czas wykonywania pracy, dnia..... od godz. do godz.

4. Zagrożenia pożarowe (wybuchowe) w miejscu wykonywania prac

.....

5. Sposób zabezpieczania miejsca prac przed możliwością zainicjowania pożaru

.....
.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) przeciwpożarowe:

b) BHP:

c) inne:

7. Sposób wykonywania prac:

.....
.....

8. Odpowiedzialni za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku pracy:

..... wykonano
nazwisko i imię podpis

b) wyłączenie napięcia:

..... wykonano
nazwisko i imię podpis

c) dokonanie analizy stężeń par cieczy i gazów oraz pyłów:

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

.....wykonano

nazwisko i imię

podpis

W miejscu pracy nie występują stężenia niebezpieczne

podpis

9. Zezwalam na rozpoczęcie robót: w dniu od godz.do godz.

.....

wnioskujący

.....

Przewodniczący komisji

10. Prace zakończono dnia godz. wykonawca

11. Miejsce wykonania prac i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących spowodować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolowałem:

.....

podpis

.....

podpis

9.4 Załącznik nr 4

..... dnia,.....r.

PROTOKÓŁ zabezpieczenia pożarowego prac niebezpiecznych pożarowo.

Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonywanie prac.....

1. Technologia prac przewidzianych do realizacji

.....
.....

2. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu (miejscu prac)

.....
.....

3. Rodzaj elementów budowlanych występujących w pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

.....
.....

4. Rodzaj wykonywanych prac w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz sposoby zabezpieczenia sąsiadujących pomieszczeń

.....
.....

5. Sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia , stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac

.....
.....

6. Ilość i rodzaj gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych do zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

.....
.....

7. Środki i sposoby alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w razie powstania pożaru

.....
.....

8. Osoby odpowiedzialne za przygotowanie zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac

.....
.....

9. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac

.....
.....

10. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu

.....
.....

Podpisy członków komisji (imię i nazwisko, stanowisko)

.....
.....
.....

..... dnia.....

9.5 Załącznik nr 5

I. ALARMOWANIE

- Kto zauważy pożar obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić:
 - a) osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
 - b) **Straż Pożarną 998 lub 112,**
 - c) właściciela obiektu,
 - d) kierownika budynku.
- Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:
 - a) gdzie się pali: dokładny adres, nazwę obiektu instytucji, piętro,
 - b) co się pali: np. pomieszczeniu na pierwszym piętrze, dach budynku,
 - c) czy są zagrożeni ludzie,
 - d) numer telefonu, z którego się dzwoni i swoje nazwisko.

UWAGA! Odrożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

- Zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki.
- W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

Pogotowie Ratunkowe – 999

lub

Policję – 997

II. AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

- Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.
- Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje właściciel, kierownik, użytkownik obiektu lub osoba do tego przygotowana.
- Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej powinien pamiętać, że należy:
 - a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ewakuację ludzi,
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem, nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem, stosować gaśnice śniegowe, proszkowe, halonowe.
 - c) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności butle z gazami sprężonymi, naczynia z płynami łatwopalnymi, cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
 - d) nie otwierać bez potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - e) szybkie i prawidłowe użycie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

III. UWAGI KOŃCOWE

- Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 736 ze zm.) **„Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostkę ochrony przeciwpożarowej albo Policję bądź wójta albo sołtysa”.**
- Na podstawie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektu każdy pracownik powinien przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym.
- Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje wszystkich pracowników.
- Niniejsza instrukcja odpowiada wymogom stawianym przez Państwową Straż Pożarną.

9.6 Załącznik nr 6

Przeciwożarowy wyłącznik prądu		
<p><i>Poddanie konserwacji zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami oraz DTR i instrukcją określoną przez producenta.</i></p> <p><i>W szczególności należy sprawdzić:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowość zadziałania wyłącznika, tj. wyłączenie prądu w obiekcie, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, - rezystancja izolacji obwodu wyłącznika. 	<p><i>Co najmniej raz w roku</i></p>	<p><i>Wyspecjalizowana firma/osoba</i></p>
Drzwi przeciwożarowe		
<p><i>Sprawdzenie czy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -skrzydła i ościeżnice nie są uszkodzone mechanicznie, czy nie ma śladów korozji; -zamykają się bez oporu; -nie są zastawiane lub blokowane. 	<p><i>Kontrola bieżąca</i></p>	<p><i>Osoba wyznaczona przez zarządcę obiektu</i></p>
<p><i>Przegląd okresowy powinien obejmować:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -sprawdzenie funkcjonowania drzwi; -sprawdzenie szczeliny pomiędzy posadzką a skrzydłem drzwi; -sprawdzenie powłoki lakierniczej; -sprawdzenie mocowania i działania zamków; -sprawdzenie czy nie ma luzów na śrubach mocujących; -sprawdzenie stanu mosiężnej podkładki łożyskowej w zawiasach; -sprawdzenie stanu uszczelki pęcznej; -sprawdzenie działania samozamykaczy i ich regulacja; -przesmarowanie zawiasów i innych elementów ruchomych; <p><i>Przy przeglądzie należy wymienić lub naprawić części uszkodzone i sporządzić protokół przeglądu serwisowego.</i></p>	<p><i>Co najmniej raz na 6 miesięcy zgodnie z zaleceniem producenta</i></p>	<p><i>Zalecana wyspecjalizowana firma</i></p>
Wąż hydrantowy – próba ciśnieniowa		
<p><i>Wszystkie węże hydrantowe powinny być poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z PN-EN 671-1 lub PN-EN 671-2</i></p>	<p><i>Co 5 lat</i></p>	<p><i>Wyspecjalizowana firma</i></p>

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Hydranty wewnętrzne		
<p>Regularną kontrolę wszystkich hydrantów wewnętrznych należy przeprowadzić w celu upewnienia się, że każdy hydrant:</p> <ul style="list-style-type: none"> -jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu; - nie jest zastawiony, jest widoczny ma czytelne oznakowanie i instrukcję; - nie ma widocznych uszkodzeń, oznak korozji oraz wycieków 	Przeгляд kwartalny	Osoba wyznaczona przez zarządcę obiektu
<p>Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów, czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -urządzenie nie jest zastawione, nie uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające; -instrukcje obsługi są czyste i czytelne; -miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane; -mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamocowane; -wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie miernika przepływu i miernika ciśnienia); -wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia ani pęknięć; jeżeli wąż wykazuje jakies uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze; -zaciski lub taśmowanie węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte; -zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach; -w przypadku wychylnego zwijadła wężowego zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyla się o 180°; -w przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo; -stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę należy zwrócić na odcinki elastyczne; -jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają; -prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią posługiwać; -praca prądownic węża jest prawidłowa, upewnić się, że są one właściwie i pewnie zamocowane; -pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia. Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany jako „USZKODZONY”. 	Przeгляд roczny	Wyspecjalizowana firma/osoba

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Gaśnice		
<p><i>Sprawdzenie czy gaśnica:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym; - jest niezastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi; - nie jest w sposób widoczny uszkodzona; - ma plomby i wskaźniki nieuszkodzone; - ma ciśnieniomierze w zakresie działania (pole zielone); 	<i>Kontrola bieżąca</i>	<i>Osoba wyznaczona przez zarządcę budynku</i>
<p><i>Poddanie konserwacji zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami oraz DTR i instrukcją określoną przez producenta.</i></p> <p><i>(Naprawa, której celem jest przywrócenie funkcji użytkowej jednostce podręcznego sprzętu gaśniczego. W ramach naprawy przeprowadza się: demontaż i montaż sprzętu, wymianę środka gaśniczego, czyszczenie, malowanie i badanie wytrzymałościowe zbiornika oraz znakowanie sprzętu).</i></p>	<p><i>Co najmniej raz w roku lub tak jak zaleca producent.</i></p> <p><i>Po każdorazowym użyciu gaśnicy</i></p>	<i>Zalecane: wyspecjalizowana firma</i>
Hydranty zewnętrzne		
<p><i>W ramach przeglądu należy dokonać:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -ogłędzin zewnętrznych; -sprawdzić kompletność stanowiska hydrantowego; -sprawdzić prawidłowość oznakowania hydrantu i dostępność; 	<i>Kontrola miesięczna</i>	<i>Osoba wyznaczona przez właściciela sieci</i>
<p><i>Kontrola:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ciśnienia, wydajności, szczelności; - kompletności; - oznakowania; - dostępu. 	<i>Przegląd roczny</i>	<i>Wyspecjalizowana firma/osoba</i>
Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego		
<p><i>Serwis i testowanie oświetlenia ewakuacyjnego w obiektach należy wykonać według PN-EN 50172:2005:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • w przypadku automatycznego urządzenia testującego informacje powinny być rejestrowane co miesiąc; • w przypadku wszystkich innych systemów testy wraz z zarejestrowaniem ich wyników powinny być wykonywane w następujący sposób: 		
<p><i>W przypadku systemów centralnego zasilania należy wizualnie kontrolować wskaźnik właściwej pracy.</i></p>	<i>Test codzienny</i>	<i>Osoba wyznaczona przez zarządcę obiektu</i>
<p><i>Włączyć w trybie pracy awaryjnej każdą oprawę i każdy wewnętrznie oświetlany znak ewakuacyjny, poprzez symulację awarii zasilania oświetlenia podstawowego, na okres wystarczający do sprawdzenia, czy każda oprawa świeci. W tym czasie należy sprawdzić prawidłowe funkcjonowanie wszystkich opraw oświetlenia awaryjnego i podświetlanych znaków.</i></p>	<i>Test comiesięczny</i>	<i>Osoba wyznaczona przez zarządcę obiektu</i>
<p><i>Wykonać ten sam test co comiesięcznie, a także test pełno okresowy, połączony z pomiarem czasu pracy awaryjnej i zarejestrowaniem jego wyników.</i></p>	<i>Test roczny</i>	<i>Osoba posiadająca stosowne uprawnienia</i>

10 Wykaz przepisów prawnych i dokumentacji

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
7. PN–N–01256–4 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe;
8. PN–EN–ISO 7010 Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa -- Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
9. Materiały własne oraz dokumentacja wewnętrzna obiektu udostępniona na potrzeby opracowania niniejszej Instrukcji.

[] - numer podstawy prawnej w opracowaniu